

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΑΣΦ/ΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ : ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ - ΕΣΟΔΩΝ
ΤΜΗΜΑ : ΜΗΤΡΩΟΥ & ΒΑΡΕΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ

Ταχ. Διεύθυνση : Αγ. Κωνσταντίνου 8
102 41 - Αθήνα

Αριθ. τηλεφώνου : 210 52 15 240-241

FAX : 210 52 23 228

E – mail : asfika@otenet.gr

Αθήνα, 8/10/2015

Αριθμ. Πρωτ.:

A12/902/19

ΓΕΝΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ**ΠΡΟΣ:**

Όλα τα Υποκαταστήματα Ι.Κ.Α.-
Ε.Τ.Α.Μ..

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Γρ. Διοικητή
2. Γρ. Υποδιοικητών
3. Γρ. Γεν. Διευθυντών
4. Διεύθυνση Παροχών
5. Διεύθυνση Επιθεώρησης
Υπηρεσιών Ασφάλισης
6. Διεύθυνση Οργάνωσης και
Απλούστευσης Διαδικασιών
7. Επιχειρησιακή Ομάδα Μητρώου
8. Επιχειρησιακή Ομάδα Παροχών

ΘΕΜΑ: Υποχρέωση προσκόμισης στις υπηρεσίες μας πρωτοτύπων
Δελτίων Ασφαλιστικής Ταυτότητας και Εισφορών (Δ.Α.Τ.Ε.)
και μετά την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 1 του
ν. 4250/2014.

ΣΧΕΤ.: Εγκ. 33/2014 & 59/2014.

Σας κοινοποιούμε την υπ. αρ. 164/2015 Γνωμοδότηση του ΣΤ΄ Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), η οποία έγινε δεκτή από τον Διοικητή του Ιδρύματος, σχετικά με την υποχρέωση προσκόμισης στις υπηρεσίες μας πρωτοτύπων και όχι φωτοαντιγράφων Δ.Α.Τ.Ε. και μετά την έναρξη ισχύος των διατάξεων του άρθρου 1 του ν. 4250/2014, προκειμένου να λάβετε γνώση και να ενεργείτε σύμφωνα με αυτή, επισημαίνοντας τα εξής:

Με τις ανωτέρω διατάξεις καταργήθηκε από 26/3/2014 η υποχρέωση υποβολής πρωτοτύπων ή επικυρωμένων αντιγράφων των εγγράφων που έχουν εκδοθεί από το Δημόσιο, ΟΤΑ, ΝΠΔΔ κ.λ.π. και πλέον το Δημόσιο υποχρεούται να αποδέχεται τα απλά, ευανάγνωστα φωτοαντίγραφα των εγγράφων αυτών (εγκ.33/2014 & 59/2014).

Σύμφωνα με τη κοινοποιούμενη Γνωμοδότηση τα Δ.Α.Τ.Ε. δεν αποτελούν έγγραφα που εμπίπτουν στις προαναφερόμενες διατάξεις και ως εκ τούτου μόνο με την προσκόμιση των πρωτοτύπων θα πραγματοποιούνται συναλλαγές, που προβλέπουν την υποβολή τους ως δικαιολογητικό (κατάθεση αίτηση συνταξιοδότησης, προσδιορισμός χρόνου ασφάλισης στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. κ.λ.π.).

Τούτο διότι, μεταξύ άλλων, ο έλεγχος γνησιότητας των Δ.Α.Τ.Ε. εν γένει (σχετ.: Γ.Ε. Α02/1102/142/31.10.2014), των ενσήμων που έχουν επικολληθεί και των εγγραφών τους είναι νόμιμος και δυνατός μόνο από τις υπηρεσίες του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ., οι οποίες διαθέτουν ή μπορούν να αναζητήσουν στοιχεία προς εξακρίβωση της γνησιότητας, ο έλεγχος δε, ειδικότερα, της γνησιότητας των επικολληθέντων ενσήμων είναι δυνατός μόνο με εξέταση των αντίστοιχων πρωτότυπων Δ.Α.Τ.Ε..

Κατόπιν των ανωτέρω οι υπηρεσίες λαμβάνοντας υπόψη την κοινοποιούμενη με το παρόν Γνωμοδότηση πρέπει να ενεργούν αναλόγως.

Με την ευκαιρία επισημαίνεται εκ νέου οι οδηγίες του υπ. αρ. Γ99/1/98/12.9.2007 Γενικού Εγγράφου μας, σύμφωνα με τις οποίες κάθε περίπτωση εντοπισμού αξιόποινης συμπεριφοράς πρέπει άμεσα να γνωστοποιείται, με σαφήνεια και πληρότητα, στην αρμόδια Εισαγγελική αρχή (άρθρο 37 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας) και παράλληλα να ενημερώνονται οι υπηρεσίες μας.

Συν/να: 18 φύλλα

**Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΓΔΟΝΤΑΚΗ

**ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ &
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΣ: 164/2015

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΤ'

Συνεδρίαση της 30^{ης} Ιουνίου 2015

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Πέτρος Τριανταφυλλίδης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Παρασκευάς Βαρελάς, Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Βασιλική Τύρου, Κουήν-Τακουή Χουρμουζιάν, Ελένη Σβολοπούλου και Ευαγγελία Σκαλτσά, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους

Αριθμός Ερωτήματος: Γ51/2/28-4-2015 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Διοικ/κών Υπηρεσιών-Δ/νση Οργάνωσης & Απλ/σης Διαδ/σιών- Γραφείο Προϊσταμένης Διεύθυνσης ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται, εάν από τις ισχύουσες διατάξεις συνάγεται ότι το Δελτίο Ασφαλιστικής Ταυτότητας και Εισφορών (Δ.Α.Τ.Ε.) αποτελεί έγγραφο, που εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 και, εάν, σε καταφατική περίπτωση, το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ οφείλει να κάνει δεκτό αίτημα ασφαλισμένης του για ανακεφαλαίωση του χρόνου ασφάλισής της, προκειμένου να συνταξιοδοτηθεί, βασιζόμενο μόνο σε φωτοαντίγραφα και όχι πρωτότυπα Δ.Α.Τ.Ε. αυτής.

Εισηγήτρια: Παναγιώτα Σ. Παρασκευοπούλου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

.....

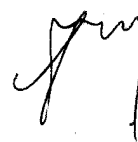
Επί του ανωτέρω ερωτήματος το ΣΤ' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε ομοφώνως, ως ακολούθως:

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ:

Με το με αριθμό πρωτοκόλλου Α12/902/13/7.4.15 έγγραφο του Τμήματος Μητρώου και Βαρέων Επαγγελματών της Διεύθυνσης Ασφάλισης και Εσόδων της Γενικής Διεύθυνσης Ασφαλιστικών Υπηρεσιών ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ζητήθηκαν διευκρινήσεις για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (ΦΕΚ 74 Α') και ειδικότερα εάν, τα Δελτία Ασφαλιστικής Ταυτότητας και Εισφορών (Δ.Α.Τ.Ε.) περιλαμβάνονται στα έγγραφα για τα οποία, σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις, καταργήθηκε η υποχρέωση των πολιτών να τα υποβάλουν πρωτότυπα στις συναλλαγές τους με τις υπηρεσίες του Ιδρύματος.

Συγκεκριμένα, σε εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 8-11 του Κανονισμού Ασφάλισης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, οι αρμόδιες υπηρεσίες του Ιδρύματος χορηγούσαν στους ασφαλισμένους τους, μέχρι 31/12/2001, Δελτία Ασφαλιστικής Ταυτότητας και Εισφορών (Δ.Α.Τ.Ε.), προκειμένου να επικολλήσουν σ' αυτά οι εργοδότες τους τα ένσημα, που τους προμήθευαν μέχρι τη συγκεκριμένη ημερομηνία, με την καταβολή των αντίστοιχων ασφαλιστικών εισφορών. Τα Δ.Α.Τ.Ε. φυλάσσονται από τους ασφαλισμένους και παραδίδονται στις εν λόγω υπηρεσίες κατά την υποβολή συνταξιοδοτικού αιτήματος, προκειμένου, βάσει των εγγραφών τους, να προσδιορισθεί ο χρόνος ασφάλισής τους στο Ίδρυμα.

Περαιτέρω, με το ανωτέρω έγγραφο, διαβιβάστηκε στην ως άνω ήδη ερωτώσα υπηρεσία του Ιδρύματος αντίγραφο του με αριθμό πρωτοκόλλου 5930/20.10.14 εγγράφου του Τμήματος Διαδοχικής Ασφάλισης της Υποδιεύθυνσης Μητρώου του Περιφερειακού Υποκαταστήματος Πειραιά. Σύμφωνα με αυτό, η Τ.Α., υπάλληλος της ΔΕΗ και ασφαλισμένη του φορέα, επικαλούμενη την αριθμ. πρωτ. Γ99/45/29.9.2014 εγκύκλιο αρ. 59 της Διοίκησης ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ζητά να γίνει ανακεφαλαίωση του χρόνου ασφάλισής της, με σκοπό τη συνταξιοδότησή της, προσκομίζοντας ως στοιχεία φωτοαντίγραφα Δ.Α.Τ.Ε., που κατέθεσε στο ανωτέρω υποκατάστημα του Ιδρύματος.

Σύμφωνα δε, με το ως άνω υπ' αρ. 5930/20.10.14 έγγραφο του Περ/κού Υποκ/τος ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Πειραιά, η αιτούσα Τ.Α., έχει στην κατοχή της τα πρωτότυπα ΔΑΤΕ, πλην όμως αρνείται να τα καταθέσει για ανακεφαλαίωση, φοβούμενη την απώλειά τους από την εν λόγω υπηρεσία του Ιδρύματος.

Ειδικότερα, με την ανωτέρω επικαλούμενη από την Τ.Α. εγκύκλιο της Διοίκησης ΙΚΑ-ΕΤΑΜ που αποτελεί συνέχεια της προγενέστερης με αριθ. πρωτ. Γ99/23/28.4.2014 εγκυκλίου αρ. 33 της Διοίκησης του Ιδρύματος, κοινοποιήθηκε η με αρ. πρωτ. ΔΙΣΚΠΟ/Φ.15/οικ. 8342/01.04.2014 εγκύκλιος του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η οποία παρέχει διευκρινήσεις για τον ν. 4250/2014 και ειδικότερα τις διατάξεις του άρθρου 1 αυτού, που αφορούν την κατάργηση της υποχρέωσης υποβολής πρωτοτύπων ή επικυρωμένων αντιγράφων εγγράφων.

Ενόψει των ανωτέρω, ερωτάται, εάν από τις ισχύουσες διατάξεις συνάγεται ότι, το Δελτίο Ασφαλιστικής Ταυτότητας και Εισφορών (Δ.Α.Τ.Ε.) αποτελεί έγγραφο, που εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 και, εάν, σε καταφατική περίπτωση, το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ οφείλει να κάνει δεκτό αίτημα ασφαλισμένης του για ανακεφαλαίωση του χρόνου ασφάλισής της, προκειμένου να συνταξιοδοτηθεί, βασιζόμενο μόνο σε φωτοαντίγραφα και όχι πρωτότυπα Δ.Α.Τ.Ε. αυτής.

ΙΙ. ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ:

Α) Κατ' αρχήν, στο άρθρο 1 του Ν. 4250/2014 (ΦΕΚ Α' 74/26.3.2014) «*Διοικητικές Απλουστεύσεις- Καταργήσεις, Συγχωνεύσεις Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα-Τροποποίηση Διατάξεων του π.δ. 318/1992 (Α' 161) και λοιπές ρυθμίσεις*» ορίζεται ότι:

«Άρθρο 1: Κατάργηση της υποχρέωσης επικυρώσεων αντιγράφων εγγράφων.

1. Το άρθρο 1 του ν. 2690/1999 (Α 45) τροποποιείται ως εξής:

«Οι διατάξεις του Κώδικα αυτού εφαρμόζονται στο Δημόσιο, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και στα άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, εκτός αν άλλως ορίζεται σε επιμέρους διατάξεις».

2. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 (Α' 45) καταργούνται και η παράγραφος 2 του ιδίου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«2.α.Οι ρυθμίσεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται στο Δημόσιο, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα Δικαστήρια όλων των βαθμών, τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικώς, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, τις δημόσιες επιχειρήσεις και τους οργανισμούς που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3429/2005, καθώς και στα νομικά πρόσωπα και τις επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α.

β. Δεν υφίσταται πλέον η υποχρέωση υποβολής πρωτοτύπων εγγράφων, με την επιφύλαξη της περίπτωσης δ και των εγγράφων που προσκομίζονται για δικαστική χρήση, που έχουν εκδοθεί από τις υπηρεσίες και τους φορείς της περίπτωσης α ή των επικυρωμένων αντιγράφων των εγγράφων αυτών από τους ενδιαφερόμενους για το σύνολο των συναλλαγών τους με τις υπηρεσίες και τους φορείς της περίπτωσης α.

Αντί πρωτοτύπων ή επικυρωμένων αντιγράφων, υποβάλλονται και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από τις υπηρεσίες και τους φορείς της περίπτωσης α, ευκρινή φωτοαντίγραφα των πρωτοτύπων εγγράφων που εκδόθηκαν από τις υπηρεσίες και τους φορείς αυτούς ή των ακριβών αντιγράφων τους.

Ομοίως, υποβάλλονται και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά ευκρινή φωτοαντίγραφα από αντίγραφα ιδιωτικών εγγράφων τα οποία έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο, καθώς και ευκρινή φωτοαντίγραφα από τα πρωτότυπα όσων ιδιωτικών εγγράφων φέρουν θεώρηση από υπηρεσίες και φορείς της περίπτωσης α.

Ομοίως, υποβάλλονται και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά ευκρινή φωτοαντίγραφα από αντίγραφα εγγράφων που έχουν εκδοθεί από αλλοδαπές αρχές και έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο.

Οι υπηρεσίες και οι φορείς στους οποίους κατατίθενται φωτοαντίγραφα, κατά τα ανωτέρω, υποχρεούνται να διενεργούν δειγματοληπτικό έλεγχο προκειμένου να

εξακριβώσουν την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται σε αυτά, σε τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των φωτοαντιγράφων που υποβλήθηκαν κατά το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, ιδίως ζητώντας τη συνδρομή των υπηρεσιών ή των φορέων που εξέδωσαν τα πρωτότυπα. Τα αποτελέσματα αυτού του ελέγχου εν συνεχεία κοινοποιούνται στην καθ ύλην αρμόδια οργανική μονάδα του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Εάν διαπιστωθεί κατά τον υποχρεωτικό ή άλλο έλεγχο ότι υποβλήθηκαν αλλοιωμένα φωτοαντίγραφα, εκτός από τις κυρώσεις που προβλέπονται στην παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 1599/1986 και που επιβάλλονται στον ενδιαφερόμενο, εφόσον η πράξη αυτή δεν τιμωρείται αυστηρότερα από άλλη ποινική διάταξη, ή διοικητική ή άλλη πράξη, για την έκδοση της οποίας υποβλήθηκαν τα φωτοαντίγραφα αυτά, ανακαλείται αμέσως.

γ. Οι διοικητικές αρχές και τα ΚΕΠ εξακολουθούν να επικυρώνουν αντίγραφα από το πρωτότυπο ή από το ακριβές αντίγραφο της διοικητικής αρχής (όπως ορίζεται στο άρθρο 1 του ν. 2690/1999 (Α' 45), που το εξέδωσε, μόνο στην περίπτωση που αυτά υποβάλλονται από τον ενδιαφερόμενο σε φορείς που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος. Αντίγραφα των ανωτέρω επικυρώνονται και από δικηγόρους ή συμβολαιογράφους, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την άσκηση των λειτουργημάτων τους.

Ομοίως, οι διοικητικές αρχές και τα ΚΕΠ εξακολουθούν να επικυρώνουν αντίγραφα από αντίγραφα ιδιωτικών εγγράφων ή εγγράφων που έχουν εκδοθεί από αλλοδαπές αρχές, τα οποία έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο, μόνο στην περίπτωση που αυτά υποβάλλονται σε φορείς που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος.

δ. Η απαίτηση υποβολής πρωτοτύπων εγγράφων, που έχουν εκδοθεί από τις υπηρεσίες και τους φορείς της περίπτωσης α, όταν προβλέπεται ρητά από την κείμενη νομοθεσία, καταργείται με την παρέλευση τριών μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Εντός του προαναφερόμενου χρονικού διαστήματος, με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του κάθε φορά αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζεται, κατά περίπτωση, η διατήρηση της απαίτησης υποβολής πρωτοτύπων εγγράφων σε

διαδικασίες, εφόσον το επιβάλλουν εξαιρετικοί λόγοι, που αναφέρονται ρητώς σε αυτήν.

ε. Με την επιφύλαξη της περίπτωσης δ, από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργείται κάθε ειδική ή γενική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις αυτού».

β) Περαιτέρω, με το άρθρο 3 του ν. 3655/2008 «Μεταρρύθμιση του Ασφαλιστικού (ενοποιήσεις, όρια ηλικίας συνταξιοδότησης κλπ.), άδεια μητρότητας κλπ.» (ΦΕΚ 58

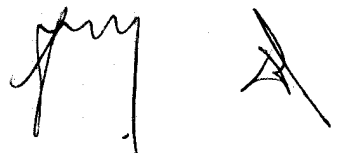
Α') ορίζεται ότι:

«1. Από την 1^η του τέταρτου μήνα μετά το μήνα δημοσίευσης του παρόντος νόμου ο κλάδος σύνταξης του Οργανισμού Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ (ΟΑΠ-ΔΕΗ) εντάσσεται ως Αυτοτελής Τομέας στον κλάδο σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με πλήρη οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια και αποκαλείται εφεξής Τομέας Ασφάλισης Προσωπικού -Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (ΤΑΠ-ΔΕΗ). Ασφαλιστέα στον Τομέα πρόσωπα είναι τα ασφαλιζόμενα στον εντασσόμενο κλάδο σύνταξης ΟΑΠ-ΔΕΗ.

2. Ο ανωτέρω Τομέας διέπεται από τις γενικές και καταστατικές διατάξεις του εντασσόμενου κλάδου, οι οποίες καθίστανται εφεξής καταστατικές του διατάξεις, μεταφέρονται δε σε αυτόν όλα τα δικαιώματα και όλες οι υποχρεώσεις των ασφαλισμένων και συνταξιούχων του εντασσόμενου κλάδου

3. Ο χρόνος ασφάλισης που πραγματοποιήθηκε, καθώς και ο χρόνος που αναγνωρίστηκε και εξαγοράστηκε ως συντάξιμος στον εντασσόμενο κλάδο, λογίζεται ως χρόνος που διανύθηκε συνολικά στην ασφάλιση του Τομέα...Οι μέχρι την ένταξη συνταξιούχοι του εντασσόμενου κλάδου καθίστανται συνταξιούχοι του Τομέα, ο οποίος στο εξής βαρύνεται με την καταβολή της σύνταξής τους...».

γ) Εξάλλου, στα άρθρα 8, 9, 10, 13, 14, 24 παρ. 4 της υπ' αρ. 55575/1.479/1965 απόφασης του Υπουργού Εργασίας «Περί τροποποίησης και συμπληρώσεως διατάξεων Κανονισμών ΙΚΑ περί υπαγωγής εις την ασφάλισιν και εισπράξεως εισφορών ως και κωδικοποίησεως τούτων» (ΦΕΚ 815 Β') εκδοθείσης κατ' εφαρμογή των άρθρων 2 και 16 του ΑΝ 1846/1951 «Περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων» (ΦΕΚ 179 Α') ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρον 8. Ασφαλιστικά βιβλιάρια.

1. Το Ίδρυμα εκδίδει και χορηγεί εις έκαστον ησφαλισμένον, άμα τη πρώτη υπαγωγή αυτού εις την ασφάλισιν, ασφαλιστικόν βιβλιάριον, εν ω αναγράφονται τα ατομικά στοιχεία αυτού και ο αριθμός μητρώου υπό τον οποίον φέρεται εγγεγραμμένος εις το Γενικόν Μητρώον των Ησφαλισμένων του Ιδρύματος. Επί του ασφαλιστικού βιβλιαρίου επικολλάται πρόσφατος φωτογραφία του ασφαλισμένου.
2. Δύνатаι, κατά τα δι'αποφάσεως του Διοικητού ειδικώτερον οριζόμενα, να επισυνάπτονται επί των ασφαλιστικών βιβλιαρίων δελτία εισφορών, εκτυπούμενα ωσαύτως παρά του Ιδρύματος, εφ'ων αναγράφονται παρά του εργοδότη τα στοιχεία απασχολήσεως του ασφαλισμένου και επικολλώνται ενδεχομένως, κατά τα εν άρθροις 13 και 14 οριζόμενα ένσημα.3...4...
5. Το αρμόδιον υποκατάστημα υποχρεούται κατά την χορήγησιν του ασφαλιστικού βιβλιαρίου να καταχωρήσει εν αυτώ το άθροισμα των ημερομισθίων, άτινα ο ασφαλισμένος επραγματοποίησε και δι'α κατεβλήθησαν εισφοραί βάσει της ενεργηθείσης υπό της υπηρεσίας κατά τα εν άρθρ. 9 οριζόμενα, αθροίσεως.
6. Ασφαλιστικά βιβλιάρια αποθανόντων, αφάντων ή εξ'οιασδήποτε αιτίας αποχωρησάντων της ασφαλίσεως προσώπων παραμείναντα εις χείρας του εργοδότη ή τρίτου δέον όπως επιστρέφονται εις το Ίδρυμα υπό των κατόχων αυτών, έναντι αποδείξεως».

«Άρθρον 9.Ανανέωσις ασφαλιστικών βιβλιαρίων. Ανακεφαλαίωσις ημερών εργασίας.

1. Οι ησφαλισμένοι υποχρεούνται να προσκομίζουν εις το υποκατάστημα του τόπου της διαμονής των προς ανανέωσιν τα ασφαλιστικά των βιβλιάρια:
  - α) Μετά την επικόλλησιν ενσήμων επί του τελευταίου τετραγωνιδίου, ασχέτως αν υπολείπωνται ενδιάμεσα τετραγωνίδια, εφ'ων ουδέν ένσημον επεκολλήθη.
  - β) Εν πάση περιπτώσει το βραδύτερον εντός μηνός από της λήξεως της δι'ην εξεδόθη το βιβλιάριον περιόδου.

Οι ασφαλισμένοι δύνανται ωσαύτως να προσκομίζουν το ασφαλιστικόν βιβλιάριον και προ της παρόδου της δι' ην τούτο εξεδόθη περιόδου και να ζητούν την εις αυτούς χορήγησιν νέου τοιούτου.

2. Άμα τη καταθέσει του ασφαλιστικού βιβλιαρίου χορηγείται εις τον ασφαλισμένον νέον τοιούτον, εφ' ου αναγράφονται πάσαι αι εν άρθρ. 8 παρ. 1 αναφερόμεναι ενδείξεις.

3. Το ανανεωθέν ασφαλιστικόν βιβλιάριον, μετά την ενέργειαν πάντων των ανωτέρω και την διά σφραγίσεως ακύρωσιν αυτού, επιστρέφεται εις τον ασφαλισμένον προς φύλαξιν.

4. Η υπηρεσία του υποκαταστήματος προβαίνει άμα τη προσκομίσει του βιβλιαρίου εις την άθροισιν των επί τούτου επικολλημένων ενσήμων και εγγράφει το άθροισμα επί του βιβλιαρίου και επί του προς τούτο ωρισμένου χώρου. Το άθροισμα τούτο καταχωρείται επίσης εις την ατομικήν καρτέλλαν του ασφαλισμένου, ως και εις το χορηγούμενον εις αυτόν νέον ασφαλιστικόν βιβλιάριον.

Κατά του γενομένου υπολογισμού των εκ του βιβλιαρίου εμφανιζομένων εισφορών, ως και κατά του περιεχομένου του βιβλιαρίου εν γένει ο ασφαλισμένος δικαιούται να υποβάλει ένστασιν ενώπιον του Διευθυντού του Υποκαταστήματος, παρ' ω ευρίσκεται το βιβλιάριον κατά τα υπό της παρ. 3 του άρθρου 7 οριζόμενα».

«Άρθρον 10. Αντικατάστασις ασφαλιστικών βιβλιαρίων.

1. Αν το ασφαλιστικό βιβλιάριο χαθεί ή καταστραφεί ή δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί άλλο αντικαθίσταται σύμφωνα με τις επόμενες διατάξεις:

2. Ο αιτών την αντικατάσταση οφείλει να προσκομίσει κάθε αναγκαία απόδειξη για το ακριβές περιεχόμενο του χαμένου βιβλιαρίου.

Αποδεικτικά μέσα για το σκοπό αυτό είναι, κατά πρώτο λόγο, το τυχόν σωζόμενο ασφαλιστικό βιβλιάριο του οποίου ζητείται η αντικατάσταση, στη συνέχεια οι εγγραφές στα μισθολόγια των εργοδοτών, οι μισθολογικές καταστάσεις των εργοδοτών που έχουν κατατεθεί στο Ίδρυμα και τέλος οι κατά το παρελθόν χορηγηθείσες από τις υπηρεσίες του Ιδρύματος βεβαιώσεις και οι εγγραφές των

αρμοδίων υπαλλήλων του Ιδρύματος

στα βιβλία ελέγχου των εργοδοτών.

Αποκλείεται η με μαρτυρικές καταθέσεις απόδειξη του περιεχομένου του απολεσθέντος ή καταστραφέντος ασφαλιστικού βιβλιαρίου.

3. Με βάση τις προσκομιζόμενες έγγραφες αποδείξεις, εκδίδεται απόφαση του διευθυντή του αρμόδιου υποκαταστήματος του ΙΚΑ και παραδίδεται στον αιτούντα, στην οποία αναφέρονται αναλυτικά οι ημέρες ασφάλισης κατά έτη, καθώς και ο κλάδος ασφάλισης που περιέχονταν στο χαμένο κλπ. βιβλιάριο, σε αντικατάσταση του οποίου εκδίδεται η απόφαση αυτή.

Συγχρόνως εκδίδεται υπέρ του αιτούντος νέο ασφαλιστικό βιβλιάριο το οποίο θα φέρει και τις λοιπές στο άρθρ. 8 παρ. 1 περιλαμβανόμενες ενδείξεις.

4. Κατά της απόφασης του διευθυντή του Υποκαταστήματος με την οποία απορρίφθηκε η αίτηση για αντικατάσταση καθώς και κατά του περιεχομένου της μπορεί ο ασφαλισμένος να υποβάλει αίτηση θεραπείας και ν' ασκήσει τα λοιπά ένδικα μέσα». *** Το άρθρο 10 αντικαταστάθηκε ως άνω από την Φ 21/2366/22 Αυγ. 9 Σεπτ. 1988 (ΦΕΚ Β' 661) απ. Υπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων.

«Άρθρον 13. Βιβλιάρια αγοράς ενσήμων και καταβολής εισφορών τοις μετρητοίς.

Το Ίδρυμα εκδίδει και χορηγεί εις έκαστον εργοδότην άμα τη εγγραφή τούτου εις το μητρώον εργοδοτών του Ιδρύματος βιβλιάριον διά την αγοράν των ενσήμων ή την εις μετρητά καταβολήν των εισφορών, το οποίον φέρει τα ατομικά στοιχεία του εργοδότου ως και τον αριθμόν μητρώου αυτού εις εκάστην σελίδα και εις το οποίον αναγράφονται η πληρωμή εις μετρητά των εισφορών και αι αγοραί των ενσήμων εις ας περιπτώσεις προβλέπεται τούτο κατά τα κατωτέρω οριζόμενα».

«Άρθρον 14. Καταβολή εισφορών δι' ενσήμων.

1.Προς βεβαίωσιν της καταβολής των εισφορών το Ίδρυμα εκδίδει ένσημα, άτινα επικολλώνται επί των ασφαλιστικών βιβλιαρίων υπό του εργοδότου ή εις τας περιπτώσεις του άρθρου 20 υπό της υπηρεσίας.

2. Τα ένσημα, των η μορφή, ο τύπος και οι κλάσεις αξίας θέλουν ορισθή δι' αποφάσεως του Διοικητού, εκτυπούνται επιμελεία του Ιδρύματος κατά τας διατάξεις του Κανονισμού Προμηθειών.

3. Η προς τους εργοδότες διάθεσις των ενσήμων ενεργείται αποκλειστικώς υπό των Υποκαταστημάτων του Ιδρύματος ή υπό των παρά του Διοικητού οριζομένων Τραπεζών, Δημοσίων Ταμείων ή Ταχυδρομικών Γραφείων, η δε καταβολή των εισφορών αποδεικνύεται δι' μόνης της αποδείξεως του εισπράξαντος ταύτας Τραπεζικού Ιδρύματος, Δημοσίου Ταμείου ή Ταχ. Ταμιευτηρίου ή Υποκαταστήματος.

4...5. Ο εργοδότης υποχρεούται όπως επικολλά τα αναλογούντα ένσημα επί των ασφαλιστικών βιβλιαρίων των ησφαλισμένων καθιστών ταύτα άμα τη επικολλήσει ανεπίδεκτα περαιτέρω χρησιμοποίησεως δι' επιθέσεως επ' αυτών σφραγίδας φερούσης τον αριθμόν μητρώου και τα στοιχεία της επωνυμίας της επιχειρήσεως.

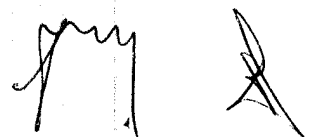
Προς τούτο οι μισθωτοί υποχρεούνται όπως καταθέτουν παρά τοις εργοδόταις τα ασφαλιστικά των βιβλιάρια, αναλαμβάνοντες ταύτα άμα τη αποχωρήσει από της εργασίας, συνεπεία λύσεως της εργατικής σχέσεως.

6...7. Διαρκούσης της εργατικής σχέσεως οι ησφαλισμένοι δύνανται κατά την επικόλλησιν των ενσήμων να λαμβάνουν γνώσιν του βιβλιαρίου και να υποβάλλουν τα τυχόν παράπονά των εις τον εργοδότην και εν περιπτώσει μη ικανοποίησεως αυτών εις το αρμόδιον υποκατάστημα».

« Άρθρον 24. Υποχρεώσεις εργοδοτών και ησφαλισμένων κατά τον έλεγχον.

4. Οι ασφαλισμένοι υποχρεούνται να παρέχουν εις το Ίδρυμα ακριβείς πληροφορίας: α)...β)...γ)...Ωσαύτως υποχρεούνται να επιδεικνύουν εις τα όργανα του Ιδρύματος τα ασφαλιστικά βιβλιάρια, τα εις χείρας των δελτία εισφορών, ως και τας τυχόν υπάρχουσας εγγράφους συμβάσεις εργασίας ή υπηρεσίας και να παραδίδουν εις το Ίδρυμα ή τους εντεταλμένους τα έγγραφα ταύτα κατόπιν εγγράφου παραγγελίας επί επιστροφή και έναντι αποδείξεως».

δ) Σύμφωνα δε, με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 24 και της παρ. 4 του άρθρου 26 του α.ν. 1846/1951 (ΦΕΚ Α' 179):

«Άρθρο 24. Έσοδα της ασφαλίσεως.

Το Ι.Κ.Α. έχει ως πόρους: α') Εισφοράς των παρ' αυτώ ησφαλισμένων, β') Εισφοράς των εργοδοτών...».

«Άρθρ. 26. Υπόχρεως προς εισφοράν και τρόπος καταβολής.

4. Το Ι.Κ.Α. δύναται προς είσπραξιν των εισφορών του να εκδίδη και χρησιμοποιή ένσημα, άτινα απολαύουσι της νομικής προστασίας της θεσπιζομένης διά τα υπό του Κράτους εκδιδόμενα χαρτόσημα, εξομοιούμενα απολύτως προς αυτά. Δύναται διά κανονισμού να ορισθή είτε γενικώς, είτε διά κατηγορίας τινάς ησφαλισμένων, έτερος τρόπος εισπράξεως των εισφορών, εφ' όσον ούτος κρίνεται ως προσφορώτερος».

ε) Στην δε παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν.2690/1999 «Κύρωση Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 45), όπως ισχύει σήμερα, ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 5. Πρόσβαση σε έγγραφα.

1.Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων. Ως διοικητικά έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις της Διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις».

στ) Τέλος, στην παρ. 1 και 2 του άρθρου 3 και στην παρ. 2 του άρθρου 8 του Π.Δ. 114/2005 «Υποχρεωτική ανασύσταση φακέλου, ο οποίος έχει απολεσθεί από υπαιτιότητα της υπηρεσίας» (ΦΕΚ Α' 165) ορίζεται ότι:

«Άρθρο 3: Αρμόδια Υπηρεσία και τρόπος ανασύστασης φακέλου.

1...2. Η ανασύσταση του, ολικώς ή μερικώς, απολεσθέντος φακέλου, από την υπηρεσία η οποία τον απώλεσε, γίνεται με υπηρεσιακή αναζήτηση των δικαιολογητικών ή της πληροφορίας που προέκυπτε από αυτά από τις συναρμόδιες ή συμπράττουσες υπηρεσίες ή από υπηρεσίες στις οποίες είναι δυνατόν να υπάρχουν στοιχεία ή πληροφορίες,

τα οποία βοηθούν στην ανασύσταση του φακέλου του

πολίτη».

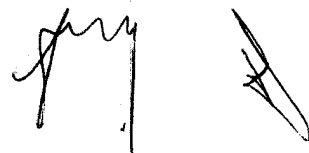
«Άρθρο 8. Διαδικασία ανασύστασης απολεσθέντος φακέλου.

1...2. Στην περίπτωση απώλειας φακέλου με υπαιτιότητα της υπηρεσίας, οι προθεσμίες για την τελική διεκπεραίωση του αιτήματος του πολίτη, όπως αυτές καθορίζονται στις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004, αναστέλλονται για το χρονικό διάστημα που βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία ανασύστασης του φακέλου και μέχρι την οριστική ανασύστασή του, δηλαδή για χρονικό διάστημα 30 ημερών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, οπότε και είναι πλέον δυνατή η έκδοση της οριστικής διοικητικής πράξης».

III. ΑΝΑΛΥΣΗ-ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ :

Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες σύμφωνα με το γράμμα, το πνεύμα και το σκοπό του νόμου, συνάγονται τα ακόλουθα:

Α) Κατ' αρχήν, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του ν. 4250/2014, με το εν λόγω άρθρο 1 αυτού καταργείται η υποχρέωση υποβολής πρωτοτύπων εγγράφων ή επικυρωμένων αντιγράφων από τους ενδιαφερόμενους στο σύνολο των συναλλαγών τους, όχι μόνον με τις δημόσιες υπηρεσίες, αλλά και με τους φορείς, όπως νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, που άμεσα ή έμμεσα ελέγχονται από το κράτος, όταν πρόκειται για έγγραφα, τα οποία έχουν εκδοθεί από τις υπηρεσίες και τους φορείς αυτούς. Αντί των πρωτοτύπων ή των επικυρωμένων αντιγράφων, οι ενδιαφερόμενοι (πολίτες ή επιχειρήσεις) θα υποβάλλουν στις υπηρεσίες τους και τους φορείς που εμπίπτουν στη ρύθμιση αυτή απλά, ευανάγνωστα φωτοαντίγραφα και στη συνέχεια οι υπηρεσίες και οι φορείς αυτοί θα υποχρεούνται να διενεργούν δειγματοληπτικό έλεγχο σε ποσοστό τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των φωτοαντιγράφων που έχουν υποβληθεί σε ετήσια βάση. Η υποβολή απλών, ευανάγνωστων φωτοαντιγράφων, στο πλαίσιο μίας διοικητικής ή άλλης διαδικασίας, θα επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του πολίτη ή της επιχείρησης περί της ακρίβειας και αλήθειας των υποβαλλόμενων φωτοαντιγράφων, θα εξισώνεται δηλαδή ουσιαστικά με υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986. Στις περιπτώσεις προσκόμισης

αναληθών ή πλαστών εγγράφων επιβάλλονται οι ποινικές κυρώσεις του ν. 1599/1986 και η διοικητική ή άλλη πράξη ανακαλείται.

Είναι προφανές ότι, με τη ρύθμιση αυτή επέρχεται σε μεγάλο βαθμό μείωση των διοικητικών βαρών των πολιτών και των επιχειρήσεων κατά τις συναλλαγές τους με φορείς του δημοσίου εν γένει, με άμεση συνέπεια την ταχύτερη και χωρίς κόστος εξυπηρέτησή τους. Για τις διοικητικές αρχές που διεκπεραιώνουν τη διαδικασία της επικύρωσης αντιγράφων εγγράφων, ιδίως τα ΚΕΠ, προκύπτει ελάφρυνση του έργου και εξοικονόμηση πόρων δίνοντας τη δυνατότητα για αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού σε άλλες δράσεις και πρωτοβουλίες που να ανταποκρίνονται στη λειτουργία ενός σύγχρονου κράτους στην υπηρεσία του πολίτη.

Β) Όσον αφορά ειδικότερα τα δημόσια έγγραφα, αυτά διακρίνονται στα διοικητικά και τα ιδιωτικά. Η ιδιότητα του διοικητικού εγγράφου αποτελεί συνάρτηση του συντάκτη του. Ως διοικητικά έγγραφα θεωρούνται όσα συντάσσονται από τις υπηρεσίες του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και των Ν.Π.Δ.Δ., όπως εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά κλπ. Η απαρίθμηση του ανωτέρω άρθρου 5 παρ. 1 του Ν. 2690/1999 (Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας) είναι ενδεικτική, διότι ουσιαστικά με τον όρο διοικητικό έγγραφο εννοείται όχι μόνο το έγγραφο με την στενή έννοια του όρου, αλλά ό, τι υπάρχει μέσα στα αρχεία της Διοίκησης. Κατά την κρατούσα γνώμη (Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο 1996, σελ. 510, Ν. Παπαδόπουλου, Το δικαίωμα γνώσης των διοικητικών εγγράφων, Διοικητική Δίκη 1996, σελ. 1373 επ.), για να υφίσταται διοικητικό έγγραφο (ή διοικητικό στοιχείο) πρέπει να αποδεικνύεται και να μην αμφισβητείται η συνδρομή του ελάχιστου εννοιολογικού στοιχείου του διοικητικού εγγράφου, ήτοι η κατά νόμο από ορισμένη διοικητική αρχή έκδοση και η διά της υπογραφής υπό του αρμοδίου οργάνου της αρχής αυτής υπόστασή του, ώστε να είναι επιτρεπτή η πρόσβαση του πολίτη σ' αυτό ή η έκδοση αντιγράφου του. Πέραν τούτων, το διοικητικό έγγραφο εξατομικεύεται όχι μόνο με την υπογραφή του αρμοδίου οργάνου και την ημερομηνία έκδοσής του, αλλά και τον αριθμό πρωτοκόλλου που λαμβάνει κατά την καταχώρισή του στο πρωτόκολλο της Υπηρεσίας από την οποία εκπορεύεται, χωρίς την οποία δεν μπορεί να θεωρηθεί έγγραφο δημοσίας αρχής, οπότε και απαγορεύεται κάθε επέμβαση προς αλλοίωση

του περιεχομένου του, σύμφωνα με το άρθρο 242 παρ. 2 του Ποιν. Κώδικα (Γνωμ. ΝΣΚ 148/2014, 140/2013, 383/2000, Γνωμ. ΝΥΔ 553/1988).

Γ)1. Περαιτέρω, στον, επί τη βάσει του άρθρου 26 του αν. ν. 2846/1951, καθόσον αφορά τα της είσπραξης των εισφορών, εκδοθέντα ως άνω Κανονισμό Ασφαλίσεως του ΙΚΑ (Α.Υ.Ε. 55575/1.479/18/11-7/12/1965), ορίζεται ότι, το ΙΚΑ εκδίδει και χορηγεί σε κάθε εργοδότη, με την εγγραφή του στο μητρώο εργοδοτών αυτού, βιβλιάριο για την αγορά των ενσήμων ή την σε μετρητά καταβολή των εισφορών, στο οποίο αναγράφεται η αγορά ενσήμων ή η σε μετρητά πληρωμή των εισφορών (άρθρο 13), ενώ, προς βεβαίωση της καταβολής των εισφορών το ΙΚΑ εκδίδει ένσημα, τα οποία επικολλώνται επί του ασφαλιστικού βιβλιαρίου από τον εργοδότη (άρθρο 14 παρ. 1). Αντίστοιχα, το Ίδρυμα, σε κάθε ασφαλισμένο, κατά την πρώτη υπαγωγή αυτού εις την ασφάλιση, δηλ. αμέσως μόλις απασχοληθεί σε εργασία υπαγόμενη στην ασφάλιση, χορηγεί ατομικό ασφαλιστικό βιβλιάριο μετά προσαρτημένου σε αυτό δελτίου εισφορών («παλιό ασφαλιστικό βιβλιάριο» άρθρο 8 παρ. 1) ή Δελτίο Ασφαλιστικής Ταυτότητας και Εισφορών (ΔΑΤΕ από 1.1.1966- βάσει της 300/1965 Εγκυκλίου ΙΚΑ- έως 31.12.2001), στο οποίο και επικολλούνται ένσημα (άρθρ. 14 παρ. 5), που το Ίδρυμα εκδίδει και διαθέτει είτε μέσω των Υποκ/των του είτε μέσω των Τραπεζών, των Δημοσίων Ταμείων ή των Ταχυδρ. Γραφείων (άρθρ. 14 παρ. 3). Αυτά (τα ένσημα) απολαμβάνουν της νομικής προστασίας που ισχύει για τα χαρτόσημα του Κράτους, με τα οποία και εξομοιούνται απολύτως, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 26 του Α.Ν. 1846/1951. Σημειωτέον δε ότι, γιά την ακριβή απεικόνιση της ασφαλιστικής σχέσεως με το Ίδρυμα, κυκλοφορούσαν, έως 31.12.2001, ένσημα διαφόρων κατηγοριών (μικτά, μικτά βαρέα, μικτά TEAM (και ήδη ETAM), μικτά βαρέα και TEAM (και ήδη ETAM), ανάλογα συντάξεως, ασθενείας με ή χωρίς TEAM (και ήδη ETAM) κλπ.) και διάφορης αξίας για κάθε κατηγορία.

Με βάση τις προκύπτουσες από το μισθολόγιο υποχρεώσεις του εργοδότη σε εισφορές, συντάσσονταν εις διπλούν (για το Δημόσιο και ΝΠΔΔ εις τριπλούν) αίτηση αγοράς ενσήμων (έντυπη από το βιβλιάριο αγοράς ενσήμων, χωριστό για κάθε κατηγορία), περιλαμβάνουσα κατά μισθολογική περίοδο τις αναλογούσες για κάθε

ασφαλισμένο εισφορές, ώστε τα αγοραζόμενα ένσημα να είναι επιδεκτικά επικόλλησης στο ασφαλιστικό βιβλιάριο καθενός.

Με την αγορά, η οποία, ως ανωτέρω ελέχθη, γινόταν στην Τράπεζα ή το Υποκ/μα ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με την καταβολή από τον εργοδότη ίσης αξίας δραχμών, ο χορηγών τα ένσημα σφράγιζε το εναπομένον στο στέλεχος του βιβλιαρίου αγοράς ενσήμων αντίτυπο, το οποίο αποτελούσε, κατ' αρχήν, στοιχείο εκπλήρωσης της αντίστοιχης υποχρέωσης. Λέμε, «κατ' αρχήν», γιατί η υποχρέωση του εργοδότη εξαντλείτο μέχρι να επικολλήσει τα ένσημα στα ΔΑΤΕ των ασφαλισμένων που αφορούν (ΚΑ – ΙΚΑ, άρθρ. 14 παρ. 5), μέσα στις προθεσμίες που είχε γιά την αγορά αυτών (ίδετε σχετ. Φ. Χατζηδημητρίου- Γ. Ψηλού, Ασφαλιστική Νομοθεσία, 2^η έκδοση, Αθήνα 1991, σελ. 131 επ.).

Άλλως και ειδικότερα εάν δεν επικολλήσει τα ένσημα αυτά μέσα στις νόμιμες προθεσμίες, ο εργοδότης φέρει ακεραία την ευθύνη για τα ένσημα αυτά έναντι του ΙΚΑ, παρά την προσηκόντως αποδεικνυόμενη από αυτόν εμπρόθεσμη αγορά τους, ακόμη και εάν η εν συνεχεία τυχόν απώλεια ή καταστροφή τους οφείλεται σε γεγονός ανωτέρας βίας (ΣΤΕ 1670/1990, ΔΕΝ/1991 (298), ΕΔΚΑ/1990 (668), 4238/2000, ΕΔΚΑ 2002/360).

(Ήδη, από της εφαρμογής του Ν. 2972/2001 επήλθαν μεταβολές ως προς τις τυπικές διαπιστώσεις της ασφαλίσεως, την απεικόνιση της ασφαλιστικής σχέσεως και το σύστημα εισπράξεως των εισφορών, με την καθιέρωση της υποβολής από πλευράς εργοδοτών της Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης (Α.Π.Δ.), οι οποίες όμως δεν επιδρούν επί του παρόντος ερωτήματος).

2. Όσον δε αφορά το ασφαλιστικό βιβλιάριο, αυτό μαζί με το δελτίο εισφορών αποτελεί αποδεικτικό μέσο στον ασφαλισμένο προς απόδειξη της ιδιότητος αυτού ως ασφαλισμένου και διευκόλυνση της βεβαίωσης της ταυτότητάς του στις σχέσεις του με το ΙΚΑ και τον εργοδότη του. Είναι δημόσιο έγγραφο, προς απόδειξη περιουσιακών σχέσεων, που ανήκει στο ΙΚΑ, το οποίο εκδίδει αυτό, για την καλύτερη εξυπηρέτηση των σκοπών της ασφάλισης και παραδίδει στον ασφαλισμένο, ο οποίος δεν είναι ιδιοκτήτης, αλλ' απλός κάτοχος ή φύλακας αυτού, μη δυνάμενος συνεπώς ούτε να το καταστρέψει, ούτε ν' αλλοιώσει το περιεχόμενο αυτού, ούτε να το

μεταβιβάσει εις τρίτο ή να ασκήσει επ' αυτού οιοδήποτε εμπράγματο δικαίωμα, αλλά και ουδείς τρίτος, είτε ιδιώτης είτε δημόσια αρχή μη έχουσα σχέση με την ασφάλιση, δύναται, παρά την θέλησή του, να το παρακρατήσει. Το ΙΚΑ, ως κύριος του βιβλιαρίου και του προσαρτημένου σ' αυτό δελτίου εισφορών, προσδιορίζει και τον τρόπο της χρησιμοποίησεως αυτού, ορίζοντας την παράδοση αυτών στον εργοδότη, με τον οποίο δεν καταρτίζεται σύμβαση παρακαταθήκης. Ο εργοδότης, παραλαμβάνοντας το βιβλιάριο, δεν δύναται να το χρησιμοποιήσει παρά μόνον για ένα σκοπό, ήτοι για την επικόλληση των ενσήμων προς απόδειξη της καταβολής των εισφορών, καθόσον, κάθε άλλη χρήση απαγορεύεται.

Το ασφαλιστικό βιβλιάριο παραμένει καθ' όλη τη διάρκεια της εργασιακής σχέσης στα χέρια του εργοδότη και επιστρέφεται στον ασφαλισμένο ευθύς αμέσως με την, με οποιοδήποτε τρόπο, λύση αυτής. Εν τούτοις, κατά τη διάρκεια της εν λόγω εργατικής σχέσης δικαιούται ο ασφαλισμένος να ζητήσει την απόδοση αυτού στις εξής περιπτώσεις:

- α) όταν λήξει το δελτίο εισφορών (είτε λόγω λήξεως της περιόδου, για την οποία εκδόθηκε, είτε λόγω επικόλλησης ενσήμου επί του τελευταίου τετραγωνιδίου) ή όταν επιθυμεί να ζητήσει την έκδοση νέου δελτίου εισφορών,
- β) όταν υπάρχει περίπτωση αντικατάστασης του ασφαλιστικού βιβλιαρίου λόγω μερικής φθοράς ή παρίσταται ανάγκη διόρθωσης του δελτίου εισφορών,
- γ) όταν υπάρχει περίπτωση χορήγησης ασφαλιστικής παροχής.

Οποιοσδήποτε κάτοχος ασφαλιστικού βιβλιαρίου προσώπου αποθανόντος, αφάντου ή εξ οιασδήποτε αιτίας αποχωρήσαντος από την ασφάλιση –κληρονόμος ή οιοσδήποτε τρίτος –έχει υποχρέωση να επιστρέψει τούτο στο ΙΚΑ, απαγορευομένης κάθε περαιτέρω χρησιμοποίησώς του.

Το ΙΚΑ έχει, επί του βιβλιαρίου, δικαίωμα προς επιθεώρηση των σ' αυτό επικολημένων ενσήμων, προς σκοπό διεξαγωγής ελέγχου, καθώς και το δικαίωμα να αξιώνει την επιστροφή των ληξάντων βιβλιαρίων, όπως και των ανηκόντων σε θανόντες, αφάντους ή από οποιαδήποτε αιτία αποχωρήσαντες από την ασφάλιση ασφαλισμένους (Χρ. Αγαλόπουλος, Κοινωνικά Ασφαλίσεις σελ. 139 επ). Ειδικότερα,

το Ίδρυμα διατηρεί την ευχέρεια ελέγχου και αμφισβήτησεως των, επ' ωφελεία του ασφαλισμένου, εγγραφών ημερών εργασίας οποτεδήποτε, ακόμα και κατά το χρόνο που κρίνεται το συνταξιοδοτικό του δικαίωμα (ΣΤΕ 3092/2010, Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ). Σε περίπτωση δε απώλειας ή καταστροφής του ασφαλιστικού βιβλιαρίου γίνεται αντικατάσταση αυτού από την εκδούσα το αρχικό υπηρεσία, αφού διαπιστωθεί η απώλεια ή η καταστροφή του. Ενώ σε περίπτωση απώλειας φακέλου από την υπηρεσία που τον είχε στην κατοχή της, προβλέπεται η εκ του νόμου ανασύσταση αυτού, ολικώς ή μερικώς, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 114/2005.

Περαιτέρω, το ασφαλιστικό βιβλιάριο μαζί με το προσαρτημένο σ' αυτό δελτίο εισφορών (ΔΑΤΕ) αποτελούν αποδεικτικό μέσο για τη διάρκεια της ασφαλιστικής σχέσης και των μισθολογικών κλάσεων, στις οποίες υπήχθη ο ασφαλισμένος, καθώς και για τη βεβαίωση της καταβολής των εισφορών (διά των επικολληθέντων σ' αυτό ενσήμων) και, ως εκ τούτου, συστατικό στοιχείο του συνταξιοδοτικού φακέλου και αναγκαίου για την έκδοση της συνταξιοδοτικής απόφασης. Για τον λόγο αυτό ρητώς ορίζεται ως δικαιολογητικό, το οποίο υποβάλλεται προς έκδοση αυτής (άρθρ. 12 και 13 Καν. Ασφ. Αρμοδιότητας).

Γι' αυτό και ο έλεγχος της γνησιότητας βιβλιαρίου εν γένει, των σ' αυτό εγγραφών και της γνησιότητας των επικολληθέντων ενσήμων είναι νόμιμος και δυνατός μόνο από τις υπηρεσίες του ΙΚΑ, οι οποίες διαθέτουν ή μπορούν να αναζητήσουν στοιχεία προς εξακρίβωση της γνησιότητας, ο έλεγχος δε, ειδικότερα, της γνησιότητας των επικολληθέντων ενσήμων είναι δυνατός, μόνον με εξέταση των επικολληθέντων πρωτοτύπων ενσήμων (ιδ. Ατομ. Γνωμ. ΝΣΚ 94/2012).

Δ. Επειδή περαιτέρω, κατά την έννοια του ισχύοντος έως σήμερα εν λόγω άρθρου του Κ.Δ.Δ/σίας, για την αναγνώριση ενός εγγράφου ως διοικητικού, πέραν της υπογραφής του από το αρμόδιο όργανο και της ημερομηνίας έκδοσής του, απαιτείται η καταχώρησή του στο πρωτόκολλο της αρμόδιας υπηρεσίας και ως εκ τούτου η φυσική ύπαρξή του στα αρχεία της Διοίκησης (Δημόσιο, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ κλπ.).

Ως εκ τούτου, η απαλλαγή της υποχρέωσης προσκόμισης πρωτοτύπων εγγράφων ή επικυρωμένων αντιγράφων αυτών, αφορά μόνο τα διοικητικά έγγραφα, στα οποία όχι μόνο κύριος, αλλά και κάτοχος είναι αποκλειστικά η αρμόδια υπηρεσία

έκδοσής τους, κάτι που δεν συμβαίνει εν προκειμένω με τα Δ.Α.Τ.Ε., στα οποία κάτοχος και φύλακας αυτών είναι αρχικά ο εργοδότης, ως υπεύθυνος καταβολής των εισφορών και επικόλλησης των αναλογούντων ενσήμων του δικαιούχου ασφαλισμένου, και, μετά τη λύση της εργασιακής σχέσεως, ο ίδιος ο εργαζόμενος και υποψήφιος συνταξιούχος.

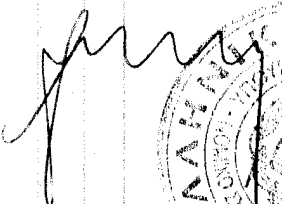
V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, στην προκειμένη υπόθεση, το Δελτίο Ασφαλιστικής Ταυτότητας και Εισφορών (Δ.Α.Τ.Ε.) δεν αποτελεί έγγραφο, που εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 και, κατά συνέπεια, το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ δεν μπορεί να κάνει δεκτό αίτημα της ως άνω ασφαλισμένης του, Τ.Α., για ανακεφαλαίωση του χρόνου ασφάλισής της, προκειμένου να συνταξιοδοτηθεί, λόγω προσκόμισης, από πλευράς της, φωτοαντιγράφων, και όχι πρωτοτύπων Δ.Α.Τ.Ε. αυτής.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

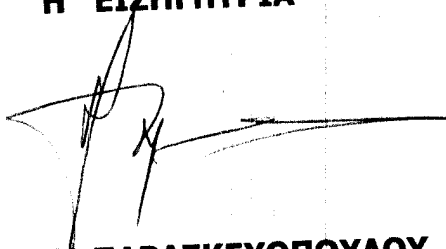
Αθήνα, 30 Ιουνίου 2015

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΣΤ' ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΣΚ

ΠΕΤΡΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ
ΠΑΡΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.